

Een 23-jarige man met melaena

E

Een 23-jarige man heeft sinds drie dagen een veranderd ontlastingspatroon en sinds één dag melaena. Hij is niet ziek en hemodynamisch stabiel. Het abdomen is slank, bij auscultatie is de peristaltiek normaal en bij palpatie soepel. De bevindingen van laboratoriumonderzoek waren een Hb van 7,8 mmol/l (referentie 8,5-11,0 mmol/l) en verhoogd ureum bij een normale nierfunctie. Concluderend was er sprake van een bloeding van de tractus digestivus, waarschijnlijk van het hoger gelegen deel. Differentiaal-diagnostisch dachten we aan een maag- of duodenumbloeding, een bloeding uit de dunne darm, arterioveneuze malformatie, angiodysplasie, poliepen, dan wel een ruimte innemend proces.

De man werd opgenomen met een maagzuurremmer. Gastroscoopie toonde geen afwijkingen, bij coloscopie zagen we vers bloed uit het terminale ileum sijpelen. Wegens een verdenking op een symptomatisch meckeldivertikel, besloten we een nucleaire scan te maken. Hierbij wordt gelabeld technetium 99 ingespoten dat specifiek aan maagslijmvlies hecht. Als het werkelijk om een symptomatisch divertikel blijkt te gaan, dan verwacht je hierin maagslijmvlies aan te treffen. We zagen inderdaad een evidente hotspot in het terminale ileum, wat zeer suggestief is voor een meckeldivertikel (zie figuur 1).

Omdat de patiënt transfusiebehoefte werd, besloten we hem te opereren. Tijdens de laparotomie troffen we inderdaad een meckeldivertikel in het

terminale ileum aan (zie figuur 2). Dit divertikel hebben we V-vormig aan de basis geëxcedeerd waarna we een primaire end-to-end anastomose hebben aangelegd. Bij opsnijden van het divertikel zagen we andersoortig slijmvlies in de top van het divertikel (zie figuur 3). Histologisch onderzoek bevestigde deze diagnose. In de top van het divertikel troffen we gebieden met maagcorpus-type slijmvlies aan. Na de operatie is patiënt ongecompliceerd hersteld.

Het meckeldivertikel komt voor in 2 procent van de populatie en twee keer zo vaak bij mannen als bij vrouwen. Embryologisch is het een restant van de verbinding tussen de dooierzak en de protodarm, ook wel de ductus vitellinus (omphalomesentericus) genaamd. Deze sluit zich normaal gesproken rondom de negende week. Doorgaans is het divertikel gelokaliseerd aan de antimesenterische zijde van het ileum, circa 1 meter voor de ileocaecale overgang. Soms heeft het divertikel een eigen, separate bloedvoorziening, wat van belang is bij een eventuele resectie, zoals bij deze patiënt. De binnenzijde van het meckeldivertikel is doorgaans bekleed met dunne darmmucosa. In ongeveer 20 procent van de gevallen kan zich echter ook maag- of colonslijmvlies of pancreasweefsel in het divertikel bevinden. Resectie is alleen aangewezen als het een symptomatisch meckeldivertikel betreft, of als het als toevallsbevinding bij laparotomie of -scopie wordt gevonden en er geen andere oorzaak voor de buikklachten is gevonden.

M.H. Raber,
aios chirurgie
M.F. Lutke Holzik,
chirurg en chirurg in opleiding
tot oncologisch chirurg
W.J.B. Mastboom,
chirurg-oncoloog

allen in het Medisch Spectrum
Twente, Enschede

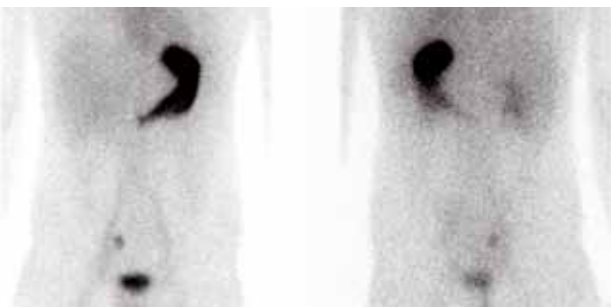
Correspondentieadres:
m.raber@mst.nl;
c.c.: redactie@medischcontact.nl

beeld: auteur

Figuur 1: Technetium-99-scan waarop een hotspot is te zien rechts onder in de buik, suggestief voor een lokalisatie van ectopisch maagslijmvlies zoals dat in een meckeldivertikel kan voorkomen.

Figuur 2: Het meckeldivertikel is hier losgeprepareerd van zijn eigen vaatvoorziening.

Figuur 3: Bij opsnijden van het meckeldivertikel is andersoortig slijmvlies in de top van het divertikel te zien.

Via de rubriek Gezien kunt u opmerkelijke in Nederland gepresenteerde casuïstiek aan uw collega's tonen. U kunt uw bijdrage (beeld of geluid) met korte uitleg sturen naar redactie@medischcontact.nl. De redactie heeft het recht inzendingen te redigeren en in te korten.

Wilt u liever eerst zelf puzzelen? Ga dan naar www.medischcontact.nl, bekijk alvast het beeldmateriaal dat wij voor u hebben klaarliggen en bedenk wat daarop is te zien. In het eerstvolgende nummer van Medisch Contact leest u of u het bij het rechte eind had!